

Nyhetsbrevet «Samfunnsmedisin og Folkehelse» holder deg oppdatert på hva som publiseres av viktige veiledere, rapporter, retningslinjer, brosjyrer, lover og forskrifter innen fagområdet.

Vi oppfordrer mottakerne av nyhetsbrevet om å bidra med stoff, gjerne fra eget lokalområde eller fra eget arbeid. Har du forslag til saker send oss gjerne en e-post på katrine.rutgerson@fhi.no.

>> [Påmelding nyhetsbrev](#)

RAPPORT - FOLKEHELSEINSTITUTTET

Mishandling av barn underrapportert under pandemien

Det har vært en betydelig nedgang i innmeldte saker om mishandling av barn under covid-19-pandemien. Dette kommer frem i en hurtigoversikt utarbeidet av Folkehelseinstituttet.

Konsekvensene av at mishandling ikke blir oppdaget og rapportert vil være at barn og unge ikke får hjelp eller får senere hjelp i en vanskelig livssituasjon, og dermed blir skadelidende.

– Vi kan anta at det skjer mishandling under pandemi og nedstengning, og det er trolig at mishandlingen har økt snarere enn gått ned. Dette kan være alvorlig for de barna og unge det gjelder, sier forsker Heid Nøkleby ved Folkehelseinstituttet.

Forskerne har gått gjennom 93 studier fra flere land som undersøkte konsekvenser av covid-19-pandemien på barn og unge. Rapporten inkluderte studier som tok for seg ett eller flere av seks ulike tema.

Temaene omfatter:

- Familieforhold
- Sosial helse knyttet til omgangskretsen
- Psykisk helse
- Bruk av rådgivingstjenester og veiledningstjenester
- Læring og utvikling relatert til skolegang
- Kosthold, søvn og fysisk aktivitet

Hyggelige samvær med familien

Den største studien med over 12 000 ungdommer fra Oslo viser at de fleste ungdommene

mellom 13-18 år brukte mer tid enn vanlig på å gjøre hyggelige ting sammen med familien. 25 % av de spurte svarte også at de opplevde mer kranling i familien. Færre ungdommer i Oslo Vest sluttet helt med å treffe venner sammenlignet med ungdommer fra Oslo Øst.

Mer tid på sosiale medier

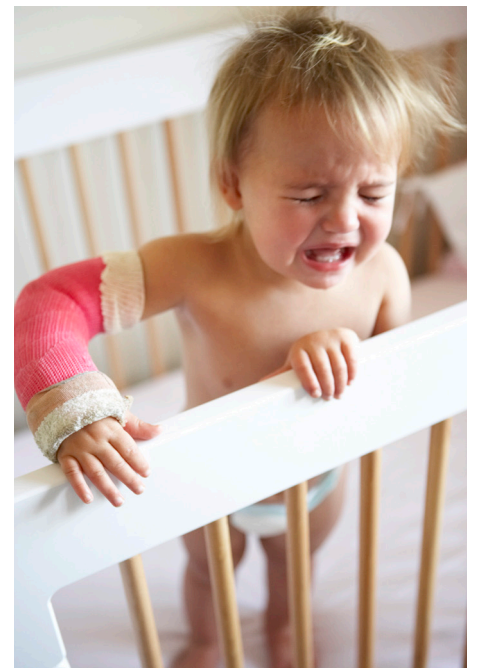
Ifølge studien oppga over halvparten av ungdommene at de hadde mer digital kontakt med venner enn vanlig. En fjerdedel brukte mindre tid, og en fjerdedel like mye tid.

Nesten alle brukte mer tid på sosiale medier. Det var også ungdom som rapporterte at de opplevde mindre stress og følte lettelse ved å unnsnippe presset som kan være forbundet med å treffes sosialt.

Tar forbehold

– Det var ikke tid til å vurdere den metodiske kvaliteten ved studiene i dette hasteoppdraget. Dette skyldes at omfanget av studiene var for stort, forklarer Heid.

Det betyr at noen av studiene kan f.eks. ha skjevheter ved utvalgene, blant annet som følge av måten rekrutteringen har skjedd på. Enkelte av studiene rekrutterte utvalg gjennom internett og sosiale medier, og det gir ikke et representative utvalg.

– I noen av studiene med flere måletids-punkter, så det også ut til å være en del frafall. Denne typen problem med skjeve utvalg gjelder for øvrig ikke de store registerstudiene som viser nedgang i rapportert barnemishandling.

Du kan lese hele rapporten «[Konsekvenser av covid-19 på barn og unges liv og helse: en hurtigoversikt](#)» på fhi.no.

Regjeringen med ny demensplan

Mange lever for lenge med demens før de får en diagnose, og tilbudet kan variere avhengig av hvor man bor i landet. Det ønsker regjeringen å gjøre noe med.

Demensplan 2025 er den tredje nasjonale demensplanen, og regjeringens femårsplan (2021–2025) for å forbedre tjenestetilbudet til personer med demens og deres pårørende.

– Vi har gode erfaringer med egne planer på dette feltet, og har gjennom Demensplan 2015 og Demensplan 2020 fått til mye. Samtidig erkjenner vi at vi ikke er i mål, og at det fortsatt er behov for oppmerksomhet på dette feltet, forteller statssekretær Frøydis Høyem fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD).

Global utfordring

Demens er en av de største globale utfordringene verden står overfor. Nye forekomsttall anslår at minst 100.000 nordmenn har en demenssykdom i dag, og det er ventet at tallet vil øke kraftig de neste årene.

– Dette er en utfordring vi tar på alvor og som vi har adressert gjennom Demensplan 2025, sier Høyem.

Demensvennlig samfunn

Det overordnede målet for regjeringen er å bidra til et mer demensvennlig samfunn.

Demensplan 2025 har følgende mål:

- Personer med demens og deres pårørende fanges opp til rett tid og sikres gode tilpassede tjenester.
- Personer med demens og deres pårørende sikres medbestemmelse og deltakelse i et demensvennlig samfunn, slik at de kan leve aktive og meningsfulle liv med fysisk, sosial og kulturell aktivitet tilpasset de enkeltes interesser, ønsker og behov.
- Økt forskning og mer kunnskap om forebygging og behandling av demens.

Under halvparten av dem man mistenker at har en demensdiagnose har blitt utredet og fått en diagnose.

– Det fortsatt alt for mange som ikke blir utredet eller diagnostisert ved tegn på

kognitiv svikt. Demens berører svært mange, og det finnes foreløpig ingen kur. Derfor er det behov for økt forskning om forebygging, behandling og om hvilke tjenester som virker, sier statssekretær Frøydis Høyem.

Les hele handlingsplanen «[Demensplan 2025](#)» på [regjeringen.no](#).

Andre aktuelle saker...

[Helsepersonell ser vaksinasjon i kjernejournal](#) (fhi.no)

[Nye tall for koronasmitte i ulike yrkesgrupper](#) (fhi.no)

[Arbeidsmiljøportalen – for et bedre arbeidsmiljø](#) (stami.no)

[Anbefalinger om koronasmitte og gravide i arbeid](#) (stami.no)

[Karantenehotellene bør tilrettelegge for at barn og unge får leke og være i aktivitet](#) (helsedirektoratet.no)

[Barneskoleelever bringer i liten grad koronasmitte videre på skolen](#) (fhi.no)

[Tilliten til barnevernet er styrket](#) (bufdir.no)

[Hvordan påvirkes lærere av stresset under pandemien?](#) (stami.no)

[Gratis brosjyre om friluftsliv for seniorer](#) (norskfriluftsliv.no)

[Søvnproblemer kan øke risikoen for å utvikle muskelskjelettplager](#) (stami.no)

[I to av tre kommuner er kommunelegen alene på post](#) (dagensmedisin.no)

[Ukerapporter om koronavirus og covid-19](#) (fhi.no)

Redaktør: Katrine Rutgersen

E-post: katrine.rutgersen@fhi.no

Dato: 25. januar 2021

Foto: Colourbox

[Påmelding nyhetsbrev](#)